

УДК 378.147:811.111'24:004(045)
DOI 10.32589/1817-8510.2021.3.241157

Матковська Наталія Вікторівна
аспірантка кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов
й інформаційно-комунікаційних технологій,
Київський національний лінгвістичний університет,
викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 2,
Національний технічний університет України
«Київський Політехнічний університет імені Ігоря Сікорського»
ORCID 0000-0002-1745-7619
natalia.matkovska1@gmail.com

ПІДСИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ УСНОМОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

У статті представлено підсистему вправ для формування англійської усномовленнєвої компетентності майбутніх бакалаврів з комп'ютерної інженерії. Уточнено поняття вправа та завдання. Названо типи та види вправ, які ми вважаємо ефективними у формуванні англійської компетентності в усному мовленні у фахівців з комп'ютерної інженерії. Встановлено та охарактеризовано етапи формування відповідних навичок і вмінь. Формування англійської усномовленнєвої компетентності в зазначених вище фахівців відбувається в 3 етапи: підготовчий, рецептивно-репродуктивний / продуктивний, рецептивно-продуктивний, продуктивний. Метою підготовчого етапу є набуття фонових знань, формування мовного середовища та мовної спільноти. На цьому етапі здобувачі вищої освіти виконують рецептивні, рецептивно-репродуктивні вправи, вправи на розвиток умінь аудіювання та говоріння. Другий етап, рецептивно-репродуктивний / продуктивний, передбачає формування вмінь у монологічному мовленні та аудіюванні, що полягає в активному вправленні студентів в усному мовленні в контексті відповідних професійно орієнтованих матеріалів та ситуацій. Вправи другого етапу спрямовані на підготовку та тренування майбутніх фахівців досягати та розв'язувати комунікативні завдання, висловлювати власні думки і судження, сприймати та розуміти думки інших людей. Вправи на аудіювання відбуваються в 3 етапи: передтекстовий, текстовий, післятекстовий. Для розвитку вмінь аудіювання пропонуються вправи на активізацію фонових знань, на розуміння основного змісту, вправи на обговорення почутого. Під час завершального рецептивно-продуктивного, продуктивного етапу студенти виконують вправи на вдосконалення мовленнєвих умінь з широким залученням набутих знань. На цьому етапі студенти вже опанували відповідні фахові дисципліни, набули вмінь усного мовлення і вже мають певні фахові вміння та знання, тому такі вправи, як рольові ігри, проєкти, ситуативні вправи, є логічним продовженням у формуванні англійської усномовленнєвої компетентності в майбутніх комп'ютерних інженерів. До кожного етапу представлено зразки вправ.

Ключові слова: майбутні бакалаври з комп'ютерної інженерії, етапи, вправи, усномовленнєва компетентність, монологічне мовлення, аудіювання.

Матковская Наталия Викторовна
аспірантка кафедри педагогіки, методики
преподавания иностранных языков
и информационно-коммуникативных технологий

«Киевский национальный лингвистический университет»,
преподаватель кафедры английского языка
технического направления № 2,
Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт
имени Игоря Сикорского»,
ORCID 0000-0002-1745-7619
natalia.matkovska1@gmail.com

ПОДСИСТЕМА УПРАЖНЕНИЙ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ УСТНОРЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У БУДУЩИХ БАКАЛАВРОВ КОМПЬЮТЕРНОЙ ИНЖЕНЕРИИ

В статье представлена подсистема упражнений для формирования англоязычной устной речевой компетентности у будущих бакалавров компьютерной инженерии. Уточнены понятия упражнение и задание. Указаны типы и виды упражнений, которые мы считаем целесообразными при формировании англоязычной компетентности в устной речи у специалистов в области компьютерной инженерии. Установлены и охарактеризованы этапы формирования соответствующих навыков и умений. Формирование англоязычной устной речевой компетентности у вышеуказанных специалистов происходит в 3 этапа. Они такие: подготовительный, рецептивно-репродуктивный / продуктивный, рецептивно-продуктивный. Цель подготовительного этапа – это овладение фоновыми знаниями, формирование языковой среды и языкового сообщества. Этот этап содержит рецептивные, рецептивно-репродуктивные упражнения, а также упражнения на развитие умений аудирования и говорения. Второй этап, рецептивно-репродуктивный / продуктивный, подразумевает активную практику в устной речи при помощи соответствующих профессионально-ориентированных материалов и ситуаций. Упражнения второго этапа нацелены на подготовку и тренировку в монологической речи, а именно на достижение и решение коммуникативного задания, на высказывание собственных мыслей; на развитие умений в аудировании, упражнения на аудирование происходят в три этапа – предтекстовый, во время прослушивания, после слушания. Примеры упражнений на развитие аудирования такие: упражнения на активизацию прежних знаний, упражнения на понимание основного содержания, упражнения на обсуждение услышанного. Во время завершающего рецептивно-продуктивного, продуктивного этапа студенты выполняют упражнения на совершенствование приобретенных

знаний і уменій. На цьому етапі студенти уже освоили відповідні дисципліни по спеціальності, приобрели умения в усній мові завдяки вправам другого етапу і мають певні навички і знаннями, відповідно такі вправи як рольові ігри, проекти, ситуативні вправи є логічним продовженням формування англоязычної усноречевої компетентності у майбутніх інженерів в галузі комп'ютерної інженерії. К кожному етапу наведено приклади розроблених вправ.

Ключевые слова: бакалаври спеціальності комп'ютерна інженерія, етапи, вправи, усноречева компетентність, монологічна мовна діяльність, аудіювання.

Matkovska, Natalia,

PhD student of the Department of Pedagogy,
Foreign Languages Methodology Teaching and Information
and Communication Technologies,
Kyiv National Linguistic University
Lecturer of the Department of English
for Engineering No.2,
National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
ORCID 0000-0002-1745-7619
natalia.matkovska1@gmail.com

SUBSYSTEM OF ACTIVITIES FOR BACHELOR STUDENTS MAJORING IN COMPUTER ENGINEERING ENGLISH SPOKEN LANGUAGE PROFICIENCY COMPETENCE DEVELOPMENT

The article presents a subsystem of exercises for the formation and fostering spoken language proficiency competences in English for future bachelors of computer engineering. The concepts of exercise and task are specified. Outlined types and kinds of exercises that we consider appropriate in the formation of spoken language proficiency competences in English for future specialists in the field of computer engineering. The stages of formation of relevant skills and abilities are defined and characterized. Teaching speaking and listening skills to the above-mentioned specialists takes place in 3 stages: 1) preparatory 2) receptive-reproductive / productive, receptive-productive, 3) productive. The purpose of the preparatory stage is to master the background knowledge and the formation of the language environment and language community. This stage includes receptive, receptive-reproductive exercises, exercises for the development of listening and speaking skills. The second stage, receptive-reproductive / productive, involves active training in oral speech with the help of appropriate professionally-oriented materials and situations. The exercises of the second stage are aimed at training students in monologue speech, namely at achieving and solving a communicative task, at expressing their own opinions; listening comprehension exercises take place in 3 stages - pre-listening, while listening, and after listening. Examples of exercises for development of listening skills are as follows: exercises for activating prior knowledge, listening for gist, exercises for discussing what was heard. During the final receptive-productive, productive stage, students do exercises to improve the acquired knowledge and developed skills. By this stage, students have already mastered the relevant professional disciplines, acquired appropriate speaking skills through the exercises of the second stage, and already have certain skills and professionally oriented knowledge in the field of computer engineering, so exercises such as role-playing games, projects, case studies are a logical continuation in the formation and fostering spoken(oral) language proficiency competences in English for future bachelors of computer engineering. Samples of the developed exercises are presented to each stage.

Keywords: bachelors of computer engineering, steps, exercises, spoken language competence, listening, speaking.

Постановка проблеми. Сфера інформаційних технологій (ІТ) в Україні набуває динамічного розвитку і є дуже перспективною. Володіння іноземною мовою і вміння спілкуватися в професійній сфері для майбутнього бакалавра з комп'ютерної інженерії (КІ) є важливим елементом фахової підготовки. Тому виникла потреба дослідити питання створення підсистеми вправ для формування англоязычної усноречевої компетентності (АУМК) у майбутніх фахівців зазначеної вище сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі створення підсистеми вправ для формування АУМК присвячено роботи таких дослідників: А. Р. Онуфрив та Х. І. Цимбровська; обґрунтуванню та розробленню вправ для навчання аудіювання присвятили свої праці науковці О. Б. Бігич, Л. В. Шевкопляс, В. В. Черниш, О. Ю. Бочкарьова, М. Руст; створювали підсистему вправ, вивчали етапи формування компетентності говоріння В. В. Черниш, Д. В. Бубнова (філологічні ЗВО); Л. О. Конопленко, С. Я. Маслова, Я. О. Д'ячкова, Л. Я. Личко, І. О. Сімкова, Л. І. Морська, І. В. Скриль – нефілологічні ЗВО; вправи для формування вмінь діалогічного мовлення Г. В. Кравчук та І. В. Чірва (фахівці сфери ІТ); Л. Б. Сліпченко, Л. О. Максименко, О. П. Биконя (економічні спеціальності); створенню підсистеми вправ з монологічного мовлення приділили увагу у своїх наукових доробках такі фахівці: С. Е. Кіржнер для юристів, І. А. Федорова, та Н. Л. Драб для економістів, для працівників харчової промисловості Г. А. Бойко.

Мета статті – обґрунтувати й описати підсистему вправ для формування АУМК у майбутніх бакалаврів з КІ. **Завдання:** провести критичний аналіз наукових робіт, дотичних до нашого дослідження, уточнити такі поняття, як вправа та завдання, визначити етапи формування відповідних навичок і вмінь, описати укладену підсистему вправ для формування АУМК для майбутніх бакалаврів з КІ.

Виклад основного матеріалу.

У сучасній методиці розрізняють два терміни: вправа та завдання. Ми, спираючись на тлумачення Н. К. Склярєнко (Склярєнко & Бориско, 2013, с. 181), вважаємо, що вправа – це «спеціально організоване в навчальних умовах багаторазове виконання окремих операцій, дій або діяльності з метою оволодіння іншомовно-комунікативною компетентністю або її компонентами». Завдання, на відміну від вправ, є комунікативним та має свої відмінності. Вправа містить 4 компоненти: завдання, зразок (може бути відсутній), виконання, контроль (учителем, самоконтроль, взаємоконтроль) (Склярєнко & Бориско, 2013).

Згідно з типологією вправ Склярєнко (2013) ми наведемо ті вправи, які розробили для нашого дослідження. Отже, зазначимо типи вправ за основними й додатковими критеріями. 1. 3-посеред вправ,

спрямованих на сприйняття або видачу інформації, більш уживаними є рецептивні, вправи рецептивно-репродуктивні дуже рідко використовуються, оскільки студенти, прослухавши, чи прочитавши тексти, переходять до етапу створення свого продукту шляхом аналізу, формування власних суджень, написання свого продукту щодо прочитаного або прослуханого та подальшого представлення або обговорення в міні-групі, парі та інше. Отже, такі вправи, як рецептивно-продуктивні, продуктивні, більш задіяні та використовуються для опрацювання і тренування в мовленнєвій діяльності в майбутніх бакалаврів з КІ. Важливою характеристикою цього типу вправ є комунікативність. Поділяючи думку О. Б. Тарнапольського (2006), вважаємо, що більшість вправ повинна бути комунікативними (с. 31). Щодо умовно-комунікативною та некомунікативних, то вони також мають бути, але їх кількість має бути мінімальною. Третьою характеристикою вправ є їх умотивованість. Вона тісно пов'язана з попередньою характеристикою – комунікативністю. Вважається, що комунікативні вправи є вмотивованими, оскільки саме завдання передбачає мету, ситуативність, (Бігич та ін., 2013, с. 185). Логічно твердити, що основна частина вправ є вмотивована. Необхідно врахувати рівень керування навчальною діяльністю, виходячи з того, що комунікативна вправа передбачає чіткі інструкції і покрокове роз'яснення дій студентів. Такі вправи вважають вправами з мінімальним керуванням. На початку навчання ми допускаємо часткове керування, адже ми повинні навчити студентів певних навчальних дій. Далі відбувається поступовий перехід до мінімального керування. Крім того, у нашому дослідженні передбачається, що однією з цілей навчання є досягнення студентами певної автономії у виконанні завдань, вважаємо, що студенти виконуючи вправи з кожним етапом стають більш відповідальними, умотивованими й зацікавленими в процесі виконання завдань, завдяки: 1) чітким та зрозумілим інструкціям; 2) захопленню самим процесом виконання завдання, що є мотивацією і зацікавленістю; 3) успішністю у виконанні завдання та покращенням своїх умінь. Перейдемо до характеристики вправ за критерієм наявності/відсутності рольового/ігрового компонента. Вважаємо, що такі вправи доцільно використовувати для формування АУМК.

Перейдемо до встановлення й характеристики етапів формування АУМК. Нами було проаналізовано низку наукових досліджень стосовно етапів формування АУМК. Концепція формування компетентностей згідно з цими дослідженнями передбачає формування компонентів компетентності, тренування та вдосконалення навичок і вмінь, набуття відповідних знань на певному рівні, відповідно до тематик освітньо-професійних програм, тематик вузько-

професійних, та чинної програми з англійської мови професійного спрямування. Отже, етапи формування АУМК передбачають набуття відповідних навичок, знань, умінь, стратегій у відповідному напрямку: економічному, юридичному, філологічному, інформаційних технологій. Слід зазначити, що у зв'язку із цілями досліджень кількість етапів у наукових роботах різниться. Так, Г. А. Бойко, 2020, Л. О. Конопленко, 2015, виокремлюють 2 етапи, натомість І. А. Федорова, 2002, О. С. Синекоп, 2018, Я. О. Д'ячкова, 2014, В. В. Черниш, 2015, 2001, О. Ю. Бочкарьова, 2007 пропонують 3 етапи у формуванні компетентностей.

В. В. Черниш, 2011 наголошує на тому, що особистісний розвиток має поетапний характер і пропонує такі 3 етапи формування компетентності в говорінні: репродуктивний, репродуктивно-продуктивний, творчий. Отже за В. В. Черниш та зазначеними вище дослідниками, формування АУМК буде відбуватися в 3 етапи: 1-й підготовчий, 2-й рецептивно-репродуктивний, продуктивний, 3-й продуктивний.

Метою підготовчого етапу є опанування фонових знань необхідних ЛО, фраз, висловів. Крім того, слід зазначити, що на етапі підготовки відбувається створення мовного середовища та мовної спільноти (language community). Як зазначає Лора Г. Холланд (Holland, 2013), створення мовної спільноти дуже важливе, оскільки при вивченні іноземної мови не завжди в студентів є можливість практикуватися іноземною мовою, а інколи заняття з англійської мови є єдиним місцем, де студенти мають розмовну практику. Отже, завдяки створенню мовної спільноти студенти навчаються співпрацювати в команді (парі, міні-групі), вони вчаться бути активними учасниками мовно та мовленнєвого середовища (Holland, 2013). Цей етап повинен тривати впродовж усього курсу навчання, тому що він створює можливість постійної та безперервної англомовної усномовленнєвої практики. На цьому етапі виконуються відповідні вправи для підготовки до 3 видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, монологічного мовлення, діалогічного мовлення.

На другому, **рецептивно-репродуктивному, продуктивному**, етапі відбувається вже активне тренування в усному мовленні на основі професійно-орієнтованих матеріалів відповідних тематик і ситуацій згідно з тематиками Робочого навчального плану та робиться акцент на вузькопрофесійному спрямуванні сфери комп'ютерної інженерії. Максимум практики, залучення до активного обговорення всіх студентів. Викладач виступає фасилітатором, керує та контролює процес виконання. Завдання викладача – перевіряти виконання: викладач ходить по аудиторії і слухає, як справляються із завданням студенти, з'ясовує, чи правильно вони зрозуміли завдання, чи всі беруть участь, допомагає, якщо є складності. На цьому

етапі студенти тренуються в аудіюванні, говорінні (монологічному і діалогічному мовленні). Типи вправ: рецептивно-репродуктивні та продуктивні, комунікативні, вмотивовані.

На третьому, **рецептивно-продуктивному, продуктивному**, етапі студенти виконують більш складні завдання, використовують матеріали та техніки, де передбачено виконання більш творчих завдань,

де потрібно проаналізувати та підготувати певний матеріал для обговорення, занотувати основні етапи виступу, як елемент якісної і ретельної підготовки для більш структурованої та продуманої дискусії та виступу чи обговорення.

Таблиця 1

Підсистема вправ для формування англомовної усномовленнєвої компетентності в майбутніх бакалаврів з комп'ютерної інженерії

Етапи	Групи вправ Типи вправ	Види вправ
Підготовчий	Рецептивні Рецептивно-репродуктивні Типи вправ: некомунікативні, умовно-комунікативні, комунікативні Вправи для розвитку вмінь аудіювання Група вправ, що готують до аудіювання текстів Вправи на розвиток умінь говоріння (монологічного та діалогічного мовлення)	Аудіювання текстів (інструкцій, уривків з лекцій, тьюторіалів, виступів, діалогів за професійною тематикою) з метою одержання інформації; аудіювання (пісень, історій, пояснень – загальна тематика) як підготовка до аудіювання текстів. Читання текстів (професійно-орієнтованих технічних) з метою дослідження, опанування та розуміння професійно-орієнтованої специфічної інформації, знань за напрямом підготовки, так званих «фонових знань». Читання та аудіювання текстів та заповнення відсутньої інформації, відповіді на запитання,
Рецептивно-репродуктивний, продуктивний	Рецептивно-репродуктивні, продуктивні Типи вправ: умовно-комунікативні, комунікативні Аудіювання: 3 етапи роботи над аудіо: <i>pre-listening, while-listening, post-listening</i> . Група вправ для розвитку вмінь аудіювання тексту Вправи на розвиток монологічного мовлення Вправи на розвиток діалогічного мовлення	Вправи на підготовку та тренування до ММ на досягнення та розв'язання комунікативного завдання а) чітко і зрозуміло пояснювати проблему та шляхи її розв'язання; вправи на опанування таких функціональних типів монологів, як опис, розповідь, міркування, повідомлення, переконання. Вправи на висловлювання власної думки та ставлення до предмета мовлення. Бесіда (між студентами в парах міні-групах) Аудіювання: передтекстові: вправи на активізацію попередніх знань за темою аудіо/відео (до прослуховування), вправи на передбачення змісту (парна робота, обговорення питань передтекстових) протягом слухання аудіо та відео: вправи на розуміння основного змісту, вправи на пошук певної інформації, вправи на докладне розуміння, занотування необхідної інформації після прослуховування. Вправи на перевірку розуміння почутого, вправи на обговорення почутого. Вправи на підготовку до ДМ . Вправи на опанування різних типів мікродіалогів; на оволодіння різними функціональними типами діалогу: а) діалогу розпитування, б) діалогу обговорення (дискусія); на поєднання різних типів мікродіалогів. Вправи на розв'язання поставленого комунікативного завдання під час спілкування в парі, міні-групі: ведення дискусії та переговорів, на вміння аргументувати свою думку; на вміння переконувати в певних ідеях; на вміння запитувати та швидко реагувати у відповідь. Вправи на вміння підтримувати та розвивати розмови, вміння уточнювати інформацію, вміння погоджуватися і не погоджуватися, вміння звернутися з проханням.
Рецептивно-продуктивний, продуктивний	Рецептивно-продуктивні, продуктивні, комунікативні. Вправи на вдосконалення набутих знань і вмінь.	Рольові ігри, ситуаційні вправи, проекти більш складної структури та обсягу.

Підготовчий етап.

Вправа 1.

Опора: настільна гра «Activate». (Activate Games for Learning American English: Board Games.)

Мета: тренування в аудіюванні та говорінні, ставленні запитань і наданні відповідей, мотивація студентів, створення мовного середовища, зняття мовного бар'єру.

Тип вправи: комунікативна, рецептивно-репродуктивна.

Спосіб виконання: у парах, у мін-групах.

Компоненти гри: настільна гра, фішки (можна використати те, що є: монети, гумка для стирання), гральні кубики (можна використати олівець, намалювавши на ньому цифри від 1 до 6; генератор цифр у телефоні або онлайн)

Варіанти виконання: 1. Можна провести всі ігри по 1 хв. з умовою через кожну хвилину змінювати гру. 2. Роздати кожній групі свою гру (у всіх різні гри) (умова: проводиться на початку заняття тренувальна вправа або наприкінці заняття як додаткове завдання.)

Інструкція. Steps to follow: 1) Choose one of 11 Activate board games. 2) Work in pairs or in a group of 4. 3) Decide who goes first and the first player rolls the dice and goes (moves the game piece as many times as it is on a the dice) 4) As soon as you arrive on appropriate space on a board game read out loud the phrase or a word (depends on a board game you have chosen) and speak. **Important:** all participants take active part in a game.

Нижче розміщено зразок гри “Activate”, QR код покликання на сайт де розміщена гра та приклад як грають студенти в гру “Activate” використовуючи онлайн генератор цифр.

Тип вправи: умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна.

Спосіб виконання: студенти діляться на групи або пари, їм надають набір перемішаних карток із термінами та дефініціями. Перевірка: викладач дає правильний варіант відповідностей. 1. Студенти повинні з’єднати термін із дефініцією. 2. Студенти опрацюють в парах ЛО по черзі: спочатку один студент зачитує дефініцію, а інший студент повинен назвати відповідний термін, потім вони міняються ролями.

Нижче розміщено приклад опрацювання ЛО групою студентів, покликання на QR код повного блоку карток до теми «Printers» та зразок карток.

Рис. 2 Опрацювання ЛО

Інструкція: Work in pairs or in a group of four and to match the words with their definitions. As soon as you finish matching, check your work with the keys.

inkjet printer	class of printer in which small ink droplets are sprayed electrostatically from a nozzle onto the paper.
laser printer	A non-impact high-resolution printer which uses a rotating disk to reflect laser beams to form an electrostatic image on a selenium imaging drum.

Рис. 1 Гра "Activate"

Вправа 2

Опора: набір карток (терміни з дефініціями).

Мета: опрацювання лексичного матеріалу за темою «Printers», гуртування та заохочення до роботи в групі або команді.

Вправа 3

Опора: відео «Wireless and cloud business inkjet printers».

Мета: аудіювання тексту з метою одержання інформації.

Тип вправи: рецептивна, некомунікативна.

Спосіб виконання: Студенти встановлюють логіку викладу та розміщують текст у відповідній послідовності. Потім слухають і перевіряють.

Інструкція: Put the text in order. (1-7) Then listen and check.

QR code покликання на відео-ресурс

A. Doesn't Derek look like he's hard at work? But what you may not have noticed is that actually he's using a printer to copy some party invites. Not very helpful, Derik. And don't think the boss hasn't noticed.
B. And here is that – research fresh from the printer with no smudges. Amanda, the coolest in the office. But things are heating up, the bosses just remembered that these legal documents need to be signed, scanned and sent to the client before the pitch. Or there is no pitch.
C. Luckily with the “Maxify” to help Amanda scanning double-sided documents to the cloud - is a breeze.
D. And it's finished. Well done team. But no high five for you Derek. You didn't invite us to the party
E. But maybe we missed some of the details. So, let's see it again. Let's start with the boss. He is printing the latest pictures research shared with him on google drive. Elsewhere in the office things aren't going as smoothly.
F. Oh well, the colors and black look amazing. The boss ignoring Derik for the time being has just received the final document. After a quick review he decides it's ready to go and wirelessly sends it to print. Much – to Amanda's relief.
G. It is pitch time and our team's deadline is rapidly approaching. So rapidly in fact, that they've gone a bit blurry. And it's done – the pictures printed in seconds.

Рецептивно-репродуктивний, продуктивний етап

Вправа 1

Опора: ситуація, онлайн покликання на додаткові джерела, діаграма.

Мета: тренування в аудіюванні, говорінні (монологічне, діалогічне мовлення), читання.

Тип вправи: комунікативна, рецептивно-репродуктивна.

Спосіб виконання: у парах, у міні-групах

Інструкція: You are a first-year student. Your group mate is good at English and Math and wants to become a programmer. The one thing is the group mate is not good at computer systems/ computer components. Of course, you have been studying computers since your childhood and were too eager to know more and more, so now you have become a first year student and you know almost everything about computer hardware and a little bit about software. You know how to help other students to understand the computer hardware and some elements of software. Use the given material (1. on-line resources, 2. diagrams, prompts) as a prompt or any material you find on-line and describe the hardware and software to your group mate/group mates. Be ready to answer your group mate's questions.

1. Qr codes to on-line resources:

2. Diagrams and prompts

<p>Рис. 3 Software / Hardware Retrieved from http://currentaffairs.iaspaper.net/hardware-software-computer/</p>	<p>Prompts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A computer is considered to be made of..... – The software contains..... – Computers can be classified as..... – Computer peripheral..... – The input devices..... – The output devices.....
--	--

Вправа (завдання) 2

Опора: ситуація, покликання на онлайн джерела.

Мета: читання текстів з додаткових онлайн-джерел з метою отримання докладної інформації, занотовування ключових моментів, складання плану говоріння, обговорення в парах, виступ із доповіддю перед академічною групою.

Тип вправи: рецептивно-репродуктивна, умотивована, комунікативна.

Спосіб виконання: індивідуальна, парна, групова.

Інструкція: You are studying computer peripherals and your task is to prepare a presentation about input devices and output devices. The following topics you should cover in your presentation:

- What is the difference between an output and input devices?
- Input devices – define the concept, give examples
- Output devices – define the concept, give examples

You have to present in a pair, so decide who is going to perform about input devices and who is going to perform about output devices. The first topic you can present together. Use on-line resources to find the materials for your preparation.

Steps to fulfill: read the materials, note down the important information, and write a plan of your performance, practice to perform together in pairs, perform to the rest of the group.

Resources:

<https://www.computerhope.com/issues/ch001355.htm>

<https://www.computerhope.com/jargon/i/io.htm>

<https://www.bbc.com/bitesize/articles/zx8hvpv4>

<https://www.khanacademy.org/computing/ap-computer-science-principles/computers-101/computer-components/a/input-output-devices>

<https://www.computerhope.com/jargon/i/inputdev.htm>

<https://www.computerhope.com/jargon/o/outputdev.htm>

Наведемо приклади таких завдань, які ми використовуємо, запозичуючи з інших авторитетних джерел (таких, як “TED Talks”, “British Council Learning English”, “The VOA Learning English”, “BBC Learning English”, “ESL Video”, тощо).

Завдання 1

Тема: New Inventions

Автор: British Council (Learning English Teens)

Покликання на ресурс:

<https://learnenglishteens.britishcouncil.org/new-inventions>

Мета: аудіювання. 1. Перед текстова вправа на активізацію попередніх знань за темою та передбачення змісту. 2. Вправа протягом слухання на перевірку розуміння та розуміння вибіркової інформації (true/false). 3. Вправа протягом слухання на перевірку розуміння.

Тип вправ: рецептивні, умовно-комунікативні, рецептивно-репродуктивні, комунікативні.

1. Preparation: grouping.

Do this exercise before you listen. Write the inventions in the correct group. If you don't know, have a guess!

Time travel machine	Indoor cloud-maker machine	Sign language translation gloves	Wing-suits (that enable you to fly)
Air-maker (for use on other planets)	Bio-fabric clothes (that change colour according to the wearer's mood)	Solar water distiller	Digital running shoes (that give you performance statistics)

Real inventions	Fictional invention

Покликання на ресурс: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/new-inventions>

2. Check your understanding: true or false

Do this exercise while you listen. Circle True or False for these sentences.

1. Wing-suits allow people to fly or glide.	True	False
2. Wing-suits are getting cheaper.	True	False
3. Gabriele Diamanti's water distiller is powered by the sun.	True	False
The "enable talk gloves" help people to use sign language in really cold conditions.	True	False
5. James Cameron invented a new underwater camera.	True	False
6. MIT students have invented a new type of ketchup.	True	False
7. The last invention is a way of producing clouds indoors.	True	False
8. The science correspondent thinks the clouds are ugly.	True	False

Покликання на ресурс: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/new-inventions>

3. Check your understanding: gap fill

Do this exercise while you listen. Write the word to fill the gaps.

1. Wing-suits are not very _____, but the modern ones are better than ever.
2. Last October was the first ever wing-suit world _____ in China.
3. You can buy a wing-suit for 600 to _____ dollars.
4. The water distiller is for places where it's hard to get clean _____ water.
5. To produce the water distiller properly, they still need help with _____.
6. The "enable talk gloves" were invented by some Ukrainian _____.
7. The gloves use sensors to turn sign language into _____ and then into spoken _____.
8. James Cameron was part of a team which designed a submarine capable of descending to _____ kilometres down.
9. James Cameron was the first person to do a solo _____ so deep under the sea.
10. MIT students have invented a product that helps people get the contents out of _____.
11. A Dutch _____ has found a way of creating clouds indoors.
12. You can't make clouds for yourself at _____ yet.

Ресурс: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/new-inventions>

Рецептивно-продуктивний, продуктивний етап

Вправа 1. Role-play "Storage devices new perspectives and opportunities"

Опора: рольова гра, покликання на відповідні Інтернет джерела для підготовки до гри.

Мета: ретельне обговорення, пояснення, обґрунтування своєї думки та розв'язання поставленої проблеми всіма учасниками відповідно до ролей та задач завданні.

Тип вправи: рецептивно-продуктивна, комунікативна, вмотивована.

Спосіб виконання: у міні-групі.

Інструкція: Step 1 Identify the Situation You are a business leader you have discussed projects and initiatives with your technology team they use some terms and specific information which you and other managers of your company don't understand and you lack technical knowledge. You and other members of the company organize a meeting with technical specialists to help you with specific instructions and explanations and you discuss key features, varieties of storage devices and their usage.

Step 2 Assign Roles

<p>A business leader Instruction: 1. This is what you are going to speak about: Says that he/she is interested in recent studies that show new inventions in storing information, new types of storing information appear..... You and the other members of the company need to know some technical details about storing information and devices that are used to store information. Ask the following questions to IT specialists, trying to pay attention to details, ask clarification questions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Why is storage needed in a computer? • Why so many different storage devices? • What is a storage location? • Which storage devices are used today? • What is the latest storage device? <p>2. In order to understand and prepare to ask and speak about this issue, please read the article below and get an idea about the main points about Storage Devices. Make some notes which you will use during the scenario. Resources: https://www.computerhope.com/jargon/s/stordevi.htm 3. Act out your role of a business leader.</p>	<p>An IT specialist of technology team 1 Instruction: 1. This is what you are going to speak about: Answer the business leader’s questions about technical aspects of storage devices: usage, variety, most used, new devices... Be specific, give recommendations and examples. 2. In order to perform about this issue, read please re a the article below and note down the important information which you will use during the scenario. Resources: https://www.computerhope.com/jargon/s/stordevi.htm https://www.computerscience.gcse.guru/theory/storage-devices 3. Act out your role of an IT specialist of a technology team.</p>
<p>A company member Instruction: 1. This is what you are going to speak about: You will be asking about data backup, data loss, archives, saving time, loud storage, the possibilities and correct solutions. You will be listening to the instructions and examples that an IT expert from your company kindly shares with you and all participants. Feel free to ask clarification questions. Remember, you will need these skills and knowledge during your work, so concentrate and make all appropriate notes. 2. In order to perform about this issue, please read the article below and get an idea about the main points about back up. Make some notes which you will use during the scenario. Resources: https://blog.newcloudnetworks.com/top-5-reasons-to-backup-your-data https://blog.storagecraft.com/top-five-reasons-to-back-up-your-data/ 3. Act out your role of a company member</p>	<p>An IT specialist of technology team 2 Instruction: 1. This is what you are going to speak about: Answer the questions concerning back up. Give supportive instructions and examples, answer clarification questions. Be specific, give recommendations. 2. In order to speak about this issue, please read the article below and note down the important information which you will use during the scenario. Resources: https://www.lifewire.com/ways-to-back-up-your-data-2640426 https://wire19.com/reasons-for-data-backup-and-recovery/ 3. Act out your role of An IT specialist of technology team</p>

Step 3: Act Out the Scenario

- A business leader
- A member of a company (not IT specialist)
- An IT specialist of technology team 1
- An IT specialist of technology team

Step 4 Discuss What You Have Learned

Be ready to evaluate your performance using the given below Peer-evaluation Rubric which was created by AEI, University of Oregon for ATDOP in 2012

Peer-evaluation Rubric for Role Play Activity

Speech topic: **“Storage devices new perspectives and opportunities”**

	1	2	3	Total
Length	Spoke only a sentence or two or far more than two minutes.	Spoke only a sentence or two or far more than one minute.	Spoke for 2 to 3 minutes.	
Topic	Speech was not about the topic.	Speech was close to the topic, but not entirely about the topic.	Speech was completely about the topic.	
Content	Speech could be much better, had few examples and needed more, and had little descriptive language.	Speech was fine, but contained a few examples and could have used more, lacked descriptive language.	Speech was interesting, contained examples, and descriptive language.	
Understandability	Major portions of speech are not clear or understandable.	Some parts of speech are more understandable and clear than others.	Almost all of the speech was clear and understandable.	
Total Points:				

Вправа 1. Role-play “The Health Concerns in Wearable Tech”

Дякуємо за допомогу в розробці гри Шейну Феріс (Shane Farris, the USA, Atlanta).

Опора: рольова гра, покликання на відповідні Інтернет-джерела для підготовки до гри.

Мета: ретельне обговорення, пояснення, обґрунтування власної думки та розв’язання поставленої проблеми всіма учасниками відповідно до ролей та задач у завданні.

Тип вправи: рецептивно-продуктивна, комунікативна, вмотивована

Спосіб виконання: у міні-групі.

Step 2 Assign Roles

<p>A Doctor 1 (doctor Colman)</p> <p>Instruction:</p> <ol style="list-style-type: none"> This is what you are going to speak about: Says that he/she is becoming concern about recent studies that show potential harmful facts of wearable technologies especially cellphones, which are constantly in contact with your body can be harmful.... In order to speak about this issue, please read the article below and get an idea about the main points about The Health Concerns in wearable tech. Make some notes which you will use during the scenario. <i>Resources: The Health Concerns in Wearable Tech, By Nick Bilton, March 18, 2015</i> https://www.nytimes.com/2015/03/19/style/could-wearable-computers-be-as-harmful-as-cigarettes.html Act out your role of Doctor Colman. 	<p>A Doctor 2 (doctor Rubies)</p> <p>Instruction:</p> <ol style="list-style-type: none"> This is what you are going to speak about: Continuing upon the same topic that the cell phone usage can damage the brain and adding that technology can affect people’ health especially wearable electronic devices. You should cover such issues as the following: <ul style="list-style-type: none"> - What is wearable - What kind of wearables are there - What kind of health problems come together with wearable gadgets and other issues... In order to perform about this issue, please read the article below and note down the important information which you will use during the scenario. <i>Resources: What You Don’t Know About Wearable Tech Radiation Exposure, By Dimitri Mikhailchuk August 23, 2018</i> https://www.vesttech.com/what-you-dont-know-about-wearable-tech-radiation-exposure/ Act out your role of Doctor Rubis.
<p>An IT engineer (IT expert from Teslasuit, Mr. Thomson)</p> <p>Instruction:</p> <ol style="list-style-type: none"> This is what you are going to speak about: An IT engineer calculates countless benefits of wearable computers such as smart watches, smart glasses, smart clothing. Also specifies how wearable computers can be used for fitness and lifestyle. IT people should defend themselves by saying that the industry is working hard to reduce the detrimental health effects of technology. In order to speak about this issue, please read the article below and get an idea about the main points about The Health Concerns in wearable tech. Make some notes which you will use during the scenario. <i>Resources: What is wearable computer: simple guide to the technology</i> https://teslasuit.io/blog/wearables/what-is-wearable-computer-simple-guide/ Act out your role of Mr. Thomson. 	<p>A journalist (Mrs. Tate from “Times and money”)</p> <p>Instruction:</p> <ol style="list-style-type: none"> A journalist would be considering everything that we have heard today. He/she doesn’t rely on the opinion he/she just listens and writes based upon what he/she has heard today. In order to understand and prepare to listen read (look through) two articles: https://www.nytimes.com/2015/03/19/style/could-wearable-computers-be-as-harmful-as-cigarettes.html https://teslasuit.io/blog/wearables/what-is-wearable-computer-simple-guide/ Listen carefully and write down what the participants are saying. Act out your role of a journalist Mrs. Tate. This is what you are going to speak about: You can start like this...We have drawn the conclusion that IT engineer provided information that contradictive to the Doctor Colman’s and doctor Rubis’s information.....

Step 3: Act Out the Scenario

Doctor Colman
Doctor Rubies,
IT expert Mr. Thomson

A journalist, Mrs. Tate

Step 4 Discuss What You Have Learned

Наведемо зразок виконання рольової гри.

Role-play "The Health Concerns in Wearable Tech"

The example from some group of students.

Journalist. Intro speech: "Hi dear viewers, today you are watching a healthcare program and today's topic is "The Health Concerns in Wearable Tech". So today our guests are Doctor Coleman, Doctor Rubies, IT engineer Thomson. So, doctor Colman tells us your opinion about this entire wearable tech."

Doctor Colman: "So, wearable devices are devices, which every person can carry with himself. It can be from cell phones to different smartwatches or even smart glasses. But with all benefits, harmful effects may also come. For example when using headphones, you may harm your hearing because of the constant high level of volume and increased number of bacteria in your ears."

Journalist: "OK, doctor Colman, I understand you. So, doctor Rubies what about you? What do you think about all of these harms and actually, everything that goes with the human body etc.?"

Doctor Rubies: "These days it is difficult to imagine our lives without modern technologies such as cellphones. And I, as a doctor, would like to share with you two useful tips on how to reduce the negative impact of these technologies. First of all, you shouldn't carry your smartphone in your pockets or near your body. For example you can put your smartphone in your backpack. Secondly you should turn off the blue light from your smartphone because it significantly affects your vision."

Journalist: "Thank you doctor Rubies. And now we have an opposite opinion from IT engineer Thomson. So, Thomson tell us your opinion."

IT engineer: "As for me I think wearable devices like smart watches or smart bracelets are very needed in the modern world because they can monitor your medical indicators in real time. They also can make an emergency call if it is extremely needed. I think it can save thousands of lives."

Doctor Rubies: "You are right but people should be careful and know about the harmful side of these technologies."

Journalist summing up: "So Dear viewers, now you saw a program about your health. So we recommend you to actually use some of these devices which were discussed but use it with care. Because we still don't know the influence on your body and your health. SO, take care of you, and good luck!"

Результати дослідження. Таким чином, у статті обґрунтовано доречність та описано підсистему вправ для формування АУМК майбутніх бакалаврів з комп'ютерної інженерії та визначено її етапи формування відповідних навичок і вмінь та укладено підсистему вправ для формування АУМК для майбутніх фахівців з КІ. Формування АУМК буде проходити в 3 етапи (підготовчий, рецептивно-репродуктивний, продуктивний та продуктивний) під час яких відбувається набуття знань, умінь, стратегій як у загальному, загально-технічному, так і у фаховому напрямку. Було уточнено поняття вправа та завдання. До кожного етапу наведено приклади розроблених нами вправ.

Перспективи подальших розвідок убачаємо у визначенні критеріїв добору текстів для формування компетентності в аудіюванні, що є складником АУМК, та в розробленні теоретичних основ відповідної моделі формування АУМК у майбутніх комп'ютерних інженерів.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е., Гапонова, С. В., Майєр, Н. В., Ніколаєва, С. Ю., Шукліна, С. І. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика*. Київ: Ленвіт.
- Бойко, Г. А. (2019). Підсистема вправ для формування в майбутніх фахівців з харчових технологій англійської компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні. *Іноземні мови*, 4 (100), 3-11. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2019.4.186086>
- Гальскова, Н. Д., Гез, Н. И. (2009). *Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика*. Москва: Издательский центр Академия.
- Синекоп, О. С. (2018). Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англійського монологу. *Педагогічний процес: теорія і практика. Серія: Педагогіка*, 4 (63), 71-78. <https://doi.org/10.28925/2078-1687.2018.4.7178>

- Скляренко, Н. К. (1999). Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок та вмінь. *Іноземні мови*, 3, 3-7.
- Скляренко, Н. К., & Бориско Н. Ф. (2013). Психолого-лінгвістичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності і системи вправ. В С. Ю. Ніколаєва (Ред.). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика* (с. 175-189). Київ, Україна: Ленвіт.
- Тарнопольський, О. Б. (2006). *Методика навчання іноземної мовленнєвої діяльності у вищому закладі освіти*. Київ: Інкос.
- Черниш, В. В. (2002). Система вправ для навчання іноземного аудіювання, читання, та одночасного аудіювання і читання аудіо-книжок художніх творів. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*, 5, 20-24.
- Черниш, В. В. (2011). Теоретична структурно-функціональна модель формування у майбутніх учителів англійської професійно-орієнтованої компетентності у говорінні. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*, 19, 149-161.
- Черниш, В. В. (2013). Методика формування іноземної компетентності в говорінні. В С. Ю. Ніколаєва (Ред.), *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика* (с. 298-340). Київ, Україна: Ленвіт.
- Activate Games for Learning American English: Board Games. (n.d.). Retrieved September 22, 2020, from <https://americanenglish.state.gov/resources/activate-board-games>.
- Holland, L. G. (2013). *Creating your classroom community. Webinar 1, University of Oregon's e-teacher scholarship course Practical Applications for Listening and Speaking Skills (PALSS)*.

REFERENCES

- Bihych, O. B., Borysko, N. F., Borets'ka, H. E., Haponova, S. V., Majier, N. V., Nikolaieva, S. Yu., Shuklina, S. I. (2013). *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kul'tur: teoriia i praktyka*. Kyiv: Lenvit.
- Bojko, H. A. (2019). Pidsistema vprav dlia formuvannia v majbutnikh fakhivtsiv z kharchovykh tekhnolohij anhlomovnoi kompetentnosti v profesijno oriietovanomu monolohichnomu movlenni. *Inozemni movy*, 4 (100), 3-11. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2019.4.186086>

Gal'skova, N. D., Gez, N. I. (2009). *Teorija obuchenija inostrannym jazykam. Lingvodidaktika i metodika*. Moskva: Izdatel'skij centr Akademija.

Synekop, O. S. (2018). Systema vprav dlia dyferentsijovanoho navchannia majbutnikh IT-fakhivtsiv profesijno oriientovanoho anhlovnoho monolohu. *Pedahohichnyj protses: teoriia i praktyka*. Seria: Pedahohika, 4 (63), 71-78. <https://doi.org/10.28925/2078-1687.2018.4.7178>

Skliarenko, N. K. (1999). Suchasni vymohy do vprav dlia formuvannia inshomovnykh movlenniemykh navychok ta vmin'. *Inozemni movy*, 3, 3-7.

Skliarenko, N. K., & Borysko N. F. (2013). Psykholoho-linhvistychni zasady formuvannia inshomovnoi komunikativnoi kompetentnosti i systemy vprav. V S. Yu. Nikolaieva (Red.), *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kul'tur: teoriia i praktyka* (s. 175-189). Kyiv, Ukraina: Lenvit.

Tarnapol'skyj, O. B. (2006). *Metodyka navchannia inshomovnoi movlenniemyi diial'nosti u vyschomu zakladi osvity*. Kyiv: Inkos.

Chernysh, V. V. (2002). Systema vprav dlia navchannia inshomovnoho audiuvannia, chytannia, ta odnochasnoho audiuvannia i chytannia

audio-knyzhok khudozhnikh tvoriv. *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho linhvistychnoho universytetu*. Seria: Pedahohika ta psykholohiia, 5, 20-24.

Chernysh, V. V. (2011). Teoretychna struktarno-funktsional'na model' formuvannia u majbutnikh uchyteliv anhlovnoyi profesijno-oriientovanoi kompetentnosti u hovorinni. *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho linhvistychnoho universytetu*. Seria: Pedahohika ta psykholohiia, 19, 149-161.

Chernysh, V. V. (2013). Metodyka formuvannia inshomovnoi kompetentnosti v hovorinni. V S. Yu. Nikolaieva (Red.), *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kul'tur: teoriia i praktyka* (s. 298-340). Kyiv, Ukraina: Lenvit.

Activate Games for Learning American English: Board Games. (n.d.). Retrieved September 22, 2020, from <https://americanenglish.state.gov/resources/activate-board-games>.

Holland, L. G. (2013). *Creating your classroom community*. Webinar 1, University of Oregon's e-teacher scholarship course Practical Applications for Listening and Speaking Skills (PALSS).

Отримано 07.09. 2021 р.

“NAME A WORD” GAME

Autor: Yurii Liaskovets

Check your Vocabulary with this game! Simple game for 2-4 players. When it's your turn – throw the dice and move for such steps as dots on dice. Your objective is to tell the meaning of word in triangle. You have to fully explain is it a program, technology etc. and where/for what it's used. You get 1 point for naming an explanation. If you fully describe a word – you get 2 points. Winner is who reaches the finish with the biggest amount of points. Good luck!

